

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI. Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU : Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl ; pana la 200 cuvinte 4 fl ; si mai sus 5 fl v. a.</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze Redactiune „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Er banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
---	--	--

In serbatórea pogorîrii Dúchului santu.

Astadi se plinesce fagaduinti'a Domnului. Duchulu santu se pogóra preste Apostoli in limbi de focu. Si darulu santei si dumnedieescii preotii se stabileste pentru vecinicia pre pamentu, — spre a representá aici in modu vediutu prin biseric'a si prin ierarchia iubirea si indurarea cea nemarginita a lui Ddieu facia de neamulu omenescu.

Apostolii investiti cu puterea darului de sus inceptu a grai cu streine graiuri si cu streine investiatuiri ; dar cei ce au gonit si restignit pre Domnulu inceptu a goní cu tóta furi'a si pre invetiaceii Lui.

Trecênd prin góne crancene incepte biseric'a Domnului activitatea s'a ; dar biruinti'a asupra acestor góne dovedesce afara de ori ce indoiéla originea si puterea ei dumnedieésca.

Au trecut veacuri multe, de când biseric'a crestina lucréza la inaintarea neamului omenescu, omulu inse nici astadi nu a incetat a-se indoi. Biseric'a si evangeli'a Domnului si-are si astadi dusimanii si gonitorii ei.

Tot ceea ce vedem, ca se intémpla in lumea fisica si morala, — totu ceea ce ne aréta istori'a desvoltării bisericii conducú neaperat pre omu a cunosce pre Ddieu si man'a Lui cea puternica asupra mersului lumii acesteia si asupra desvoltării omului.

Din nefericire inse multe sunt in acelasi timp si ispitele, cari instreinéza pre omu de Ddieu. Spre a preveni aceste ispite a tramis Ddieu pre Mangaioriulu Duchu in lume, si a activat sant'a lui biseric'a.

Si sant'a biseric'a din vointi'a si lucrarea Domnului revérta nentreruptu darurile sale cele binefa-

cetórie asupra neamului omenescu ; dar mantuirea si fericirea omului se sevêrsiesce numai prin credintia.

In acést'a consiste valórea si insemnatat'a santei serbatori de astadi. S'a pagorit Duchulu santu preste Apostoli in limbi de focu, in modu vediutu ; si schimbarea, carea s'a produs intrensii a aretat imediat atunci, si de atunci pana astadi, ca puterea lui Ddieu a fost subiectulu, carele a lucrat prin tr'ensii, si de atunci incóce prin sant'a biseric'a a Domnului.

Ne inchinám astadi si in tóte dilele vietii nóstre acestei sante si dumnedieescii puteri, pentru ca acésta putere este factorulu principalu, dela carele depinde bura starea si viitoriulu nostru si cá individi si cá poporu.

Se credem in divinitatea Celui ce cá Ddieu s'a aretat, si a vietuitu in lume in chipulu omului, se credem in realitatea venirii Mangaioriului Duchu preste apostoli, in divinitatea bisericeii si in divinitatea institutiunii preotiei, suntem chiamati astadi si in tóte dilele vietii nóstre.

Pentru a alimentá si a-ne intari in acésta santa si dumnedieésca credintia avem motive multe si destul de chiare in istori'a revelatiunii si in istori'a desvoltării bisericeii. Avem apoi in acelasi timp multe si puternice motive pentru aperarea si promovarea intereselor celor mari, de cari este legata si conditionata bunastarea si viitoriulu nostru cá individi si cá poporu.

N'am vediut nici odata nefericitu pre dreptulu si pre celu ce asculta in viéti'a si faptele sale de glasulu evangeliiei si de glasulu bisericeii ; din contra am vediut totdeuna pre dreptulu si pre celu ce se smeresce, si asculta de glasulu evangeliiei si biseri-

cei, — înalându-se și fericindu-se;  r pre celu ce nu asculta, și pecatuiesce, — nimicindu-se.

Vi tia, dezvoltare și înaintare este, ceea ce dorim c  individii și că poporu, și daca întru realizarea acestei firesci dorin e ne vom calauzi de glasulu evangheliei și bisericeii, — din di in di lipsele nóstre se vor imputien  in s rulu credinciosilor neamului nostru, și se vor înlocui prin bunuri morale, intelectuale și materiale.

Serac a unui poporu in cele materiale este o însemnata pedecea in dezvoltarea lui ulterioara, serac a in cele intelectuale este și mai însemnata; dar bogat ia morală a unui poporu le face pe amendou acelea, se dispara, și le  nlocuesce prin însemnate bunuri materiale și intelectuale.

Bogat ia morală depusa in omen ia poporului nostru ne este mangaiarea remasa din trecutu; și voind a  ntari prezentulu și a fauri viitoriulu p tr a cea din capulu unghiului o vom află, și o vom pune prin alimentarea și întarirea s m tiului de pietate crestinésca prin întarirea lui in credin a în divinitatea santei nóstre bisericeii și in divinitatea preot iei.

Si pentru că noi, cari am luat asupra-ne darulu și misiunea preot iei se putem continua tot cu mai multu succesu a aliment  și  ntari poporulu  ncredinciat pastorirei nóstre in acésta santa și dumnedieésca credin a, — rog m astadi și in tóte dilele vietii nóstre pre Domnulu. c  se ne ajute in acésta grea și dumnedieésca misiune a nóstra;  r poporulu nostru se-i dea puterea credin ei, c  se-ne urmeze.

Serbatori fericite !

P. S. S. Melchisedecu Episcopulu de Romanu.

Aflăm cu durere, ca Pr  Santi'a S'a, distinsulu prelatu alu bisericeii din Romani'a părintele Melchisedecu, Episcopulu de Roman și membru alu academiei romane de sciin te dupa unu morbu greu și plinu de suferin e a încetat din viétia in 16/28 Maiu a. c. — lasand in profundu doliu eparchi'a sa, bisericeii și tier'a, carei'a i-a servit cu demnitate at  c  dignitaru bisericescu, c t și că barbatu de înaltă eruditiune pre terenulu teologiei și pre terenulu istoriei nationale.

Remasitiile pamentesci ale meritosului prelatu s'au depus spre odichna vecinica in Roman, in gra-

din'a propriet tii sale dela barier'a orasiului, precum a fost ultim'a dorin a a ilustrului defunctu.

 nmormentarea s'a facut pre cheltuiel'a statului roman. Senatululu a fost reprezentatu la  ctulu  nmorment rii prin d-nii: Plesnila și Ocneanu,  r ministeriulu a fost reprezentatu prin dlu Stefan Mihailescu, inspectorulu generalulu alu invetiamen tului și prin P. S. S. Arhierulu Ioanichie Bacaoanulu, vicariulu ilustrului defunctu.

Depun nd o lacrima de durere pre mormen tulu distinsului defunctu rog m pre Ddieu, c  sufletulu Lui se-lu asiedie in locasiurile dreptilor,  r os mintelor Lui se-le fia tierin'a usioara.

In veci amintirea Lui !

Pentru aপরera caracterului confessional al scólelor nóstre.

II.

Am dis in numerulu trecutu, ca „lucrurile bune, lucrurile mari se pota face numai ascultand ómenii unulu de altulu, și toti la olalta de scopulu celu mare, pre carele voim a-lu realiz .”

Scopulu, pre carele lu-urmarim noi c  bisericeii și că poporu prin sacrificieile, ce ni-le impunem întru sustin nerea caracterului confessionalulu alu scólelor nóstre este deplin lamuritu. Voim se crescem generatiunile viitorie in spiritulu religiunei, precum am fost și noi crescuti de parin tii nostrii. Si o voim acést'a numai din motivulu, ca suntem deplin convinși ca pre religiunea și religiositatea omului și popórelor se bas za viitoriulu și prosperarea lor spornica și sigura pre tóte terenele vietii.

Si p te ca vom fi gresind, seau p te ca vom fi av nd dreptate; dar noue asia ni-se pare, ca ori c t sunt de mari sacrificieile, pre cari le-am adus pana acum, și pre cari avem se-le aducem de aici înainte pentru acestu scopu, — ele nu sunt neinvincibile, — dupa ce chiar viéti'a nóstra constitutional-biserice sca ne-a dovedit, — ca multe lucruri bune s'au potut realiz  ascultand unii de alții și toti la olalta de scopurile mari, pre cari le urmarim prin bisericeii.

Pentru orientare amintim aici urmatoriulu faptu istoricu, luatulu chiar din viéti'a nóstra biserice sca.

De sigur ne aducem bine aminte toti, c ti am participat la cele dantai sinode și congrese, ca la inceputulu vietii nóstre constitutionale-bisericesci, eram cuprinsi de îngrijiri, ca bisericeii și poporulu nostru va pot  prest  numai cu mari greut ti cheltuielile, ce se ceru pentru functionarea regulata a organismulu creatulu prin legea nóstra fundamentala.

Astadi de sigur parte mare din aceste îngrijiri au încetat, și sperăm, ca vor  ncet  cu timpululu cu totululu, — deorece astadi, multiemita lui Ddieu, at  eparchieile, c t și metropoli'a c  atare prin buna administratiune și prin economii si-au creat unele fonduri, din cari, cu adeverat,  rasi cu greut ti și cu

mari economii se potu acoperi dupa imprejurările, in cari ne gasim, — asia precum se potu, cheltuielile, ce se ceru.

Si de sigur nimenea intre noi nu se va poté plange, ca ar fi fost nedreptatitu, seau asupritu intru crearea acestor fonduri.

Ne-a ajutat Ddiu, cá se facem ceea ce s'a putut face si pre acestu terenu.

Nu sunt mari aceste fonduri, dar totusi sunt, pre când inainte nu erau. Si pre langa acést'a ele s'au infintiat intr'unu timpu, in carele in multe ne lipsiau indemanările trebuințióse din cauza, ca eram la inceputu, si din cauza ca nu era de ajuns stabilita increderea in noi si in puterile nóstre.

Am inaintat binisior si pre acestu terenu in sant'a nóstra biserică prin viéti'a constitutională in reportu cu trecutul. Si cá dovéda despre acést'a invocăm unu faptu, si anume: se pusese odata pre tapetu in o adunare bisericésca cumperarea unui pamentu pre seam'a bisericeii, si rezultatulu a fost, ca nu s'a cumperat din motivulu, ca s'au ridicat temeri, ca nu se va poté ingrijii astfeliu, ca banii investiti intr'ensulu se produca atât, cât ar poté produce cá neinvestiti in pamentu si administrati in alta forma, adeca cá bani dati pre interese.

Astadi preste acestu stadiu am trecut, si tendenti'a de a investi banii bisericesci in realități a devenit o tendentiă generală, carea se pune in aplicare cu bunu succesu nu numai de eparchia, ci si de comunele bisericesci.

Acum ni-se ceru sacrificie grabnice pentru a creá mijlócele, prin cari se potem sustiené caracterulu confessionalu alu scólelor nóstre din comunele serace. Si in acésta cestiune intrebarea principala este, ca óre credem noi despre noi, ca prin noi insine vom poté prestá sacrificiele, ce ni-se ceru?

A respunde in modu negativu acésta intrebare, ar insemná se-ne desavuám pre noi insine si trecutul nostru, pentru ca daca am facut si am potut face relativ multe si frumóse lucrări de trainiciă la eparchii si in multe comune parochiale, neaperat, ca urmand si lucrând asemenea si pentru ajutorarea scólelor serace, Ddiu ne va ajutá, ca se facem si pre acestu terenu multu, se potem face totul.

Respundiend deci la intrebarea de sus, ca potem, — ne-am apucat de lucru prin iniciativ'a luata de tóte trei sínódele eparchiale din anulu curentu. Acum acésta iniciativa are se tréca, si se-se prefaca in faptu. Si daca obscea si obscile crescinesci ale Metropoliei vor ascultá de glasulu parintescu al sínódelor eparchiale, inca in anulu acest'a vom poté ajunge frumóse rezultate. Nu ne indoim nici pre unu momentu, parochiele nóstre si-vor face detorinti'a in mesur'a, in carea organele din parochia se vor scí discipliná pre sene, si vor scí apretiiá si a-se supune directiunei si initativei, luate de sínódele eparchiale.

In punctulu acest'a amintim aici faptulu istoricu, ca atunci, când biseric'a crestina in cei dantai trei secolu trecea prin furi a gónelor a fost cea mai mare disciplina in biserică, si anume a domnit armonia deplina in modulu de gandire si actiune intre preoti si Episcopi si intre cleru si poporu; si ca acésta armonia deplina a constituit puterea bisericeii.

Daca ne va succede deci, cá intru esecutarea dispusetiunilor, luate de catra sínódele eparchiale pentru aperarea caracterulu confessionalu alu scólelor nóstre se putem vedé stabilindu-se acésta deplina armonia, si respective disciplina bisericésca, atunci nu ne indoim vom poté face totu ceea ce trebuie se facem pentru ridicarea si inaintarea scólelor nóstre confessionale in tóte comunele nóstre.

Apelu.

Sunt convins, ca inca nu s'a sters din memori'a On. publicu romanu incendiulu din Iosasielu intemplatu in 7 Martiu 1891, carele a nemicit intrég'a comuna, si astfeliu si edificiuulu scólei nóstre confessionale. Pot inse constatá cu bucuria, spre cea mai mare mangaere sufletésca a marimosilor contribuitori, carii primésca sincer'a multiamita, ca locuitorii nostrii din Iosasielu cu ajutorulu lui Ddiu si-au reedificat casele.

Edificiuulu scólei din ingrijirea Prea Sántiei Sale Domnului Episcopiu Ioanu Metianu si prin dispositiunea Venerabilulu Consistoriu, fiind assigurat mai inainte in contra focului la banc'a „Franco-Ungara,” s'a edificatu pre banii primiti de acolo, cu cari s'au acoperit tóte specele; si acum comun'a Iosasielu din trist'a privelisce apare astadi cá unu orasielu nou.

Considerandu inse, ca reinoirile ce s'au facut acolo, au stors tóte poterile materiale a-le poporului, incat astadi ei numai sunt in stare a sacrificá pentru mobilarea interna a scólei, si pentru procurarea recuisitelor de lipsa pentru pruncii seraci, dupa cum se póte acést'a, vedé din „Inventariulu“ alaturatu;

considerand, ca scól'a din Iosasielu este centrulu cercului scolaru, locul pentru adunările nóstre bisericesci si scolare, si cá atare fiind lips'a imperativa de a fi provediuta, cu mobile si recuisite intr'un modu coresponditoriu;

considerand simtiul de dârniciă al Româniloru, când e verb'a d'a contribuí cu denariulu lor in astfeliu de casuri si la asemenea ocațiuni, precum este si acést'a, de a veni in ajutoriu unor ómeni, cari au fost greu cercati de sórte;

in numele scopului si a scólei din Iosasielu apelez la sprijinulu materialu alu Romanilor, rogan-du-i, cá ofertele binevoitóre a-le trimite la adres'a Dlui invetiatoriu Vasiliu Oarcea in Ioszáshely per Gurahoncz.

Rogu pre dnii librari, dar cu deosebire pre

dnii invetiatori, se binevoésca a întreprinde spre scopul acesta în cerculu lor de activitate colecte fie în bani sau cârti.

Si pana când voiu fi asia de norocosu de a esprimá multiamita publica, primésca toti P. T. D-ni contribuitori anticipative multiamita.

Dieci, 20 Maiu v. 1892.

Georgiu Lupsia, m. p.
pre-tu, inspect. scol.

Importanti'a istoriei pedagogiei.

(Memoriei neuitatului meu profesora Dr Lazaru Petrovici.)

(Continuare.)

Mai apoi érași a mers la D-n'a de Varena, carea calugarindu-lu i-a dat frumoșe cunoscintie din musica, ér mai apoi — dupa mai multe caletorii — deveni profesorul în Neuschatel, unde reafând pre Dn'a de Varena vietinú cu ea 16 ani.

Intr'aceste bolnavindu-se la a. 1737, se duse la baile din Montpellier, de unde retoruându-se se aplica în Lyon cá instructoru în cas'a lui Mably Convins, inse nu e capace a dá elevilor sei o educatiune corespundietóre, parasí pre Mably; dupa cum insusi marturisesce: „Aveam cunoscintiele unui invetiatoriu si credeam a posede si talentul recerut. Unu anu la Dnulu Mably fú deajunsu spre a-me vindecá de amagirea acést'a.“

De aci apoi a inceputu a studiá pre Locke, Leibnitz, Descartes s. a. ba prin neobosita-i diligentia si-in susi si limb'a latina, cetind si autori latini.

La a 1741, Rousseau plecá la Paris, unde presentase academiei nou'a sa metoda, în privinti'a notelor cifrate, unde inse opisiti'a lui Rameau ii zadarmicise aprobarea metodei sale, carea a fost un'a dintre cele mai salutare idei.

Afara de metod'a s'a, el a scrisu unu „Dictionariu de musica,“ si a lucrat fórte mult la „Encyclopedi'a lui A le m b e r t si D i d e r o t.“

La a 1745 facú cunoscintia cu Teresia Sevassuer, cu carea a vietinuitu avend cu densa 5 prunci pe cari dorere i-a trimis în ospiciulu copiiloru gasiti, în contra frumoșelor sale principii profesate în Emil.

La a 1749 ceti în foi'a „Mercur“ tem'a academiei din Dijon: „Progresele în sciintia si în arte, contribuit-au ele, la imbunatatiria moravurilor?“

Rousseau concurând, asi castigatu premiulu. Elu a dividat acelu studiu în 2 parti.

În partea prima a dat respunsulu seu negativ demonstrând, ca natuinile se corupu civilisandu-se si aducend de exemple pe Egipteni, Grecii si Romanii.

În partea a dou'a, elu se încerca de a face responsabilu pentru acestu tristu resultau numai civilisatiunea, aretând, ca tóta sciinti'a si art'a a isvorit numai din defectele omenesci asia d. e. astronomi'a este nascuta din superstitiune, elocinti'a din vanitate si ura, fisic'a din curiositate, moral'a din mândria ect.

De alta parte, art'a provóca luesulu, jurisprudenti'a, sican'a, istori'a, ambitiunea.

Acést'a este calea pe care conduce civilisatiunea popórelor, ea nu póte fi, decât prejuditiabel'a moralei în genere si educatiunei în special.

Astadi nu se mai crescú ómenii spre a deveni buni si virtuosi, ci invetiati si folositori.

„Dumnedieu atotpotinte, esclama Rousseau, scapa-ne de civilisatiunea si artele corupetóre ale parintilor nostri,

si da-ne ignoranti'a, seraci'a si inocenti'a, aceste singuri bunuri care ne pot face fericiti.“

Prin acestu studiu filosoficu si-manifesta elu ur'a nedumerita în contra vietii sociale si o confientia órba în starea naturala a omului.

Elu arata cum au trecut primii ómeni din starea primitiva naturala, în starea civilisata din presente, descriind pecatele ómenilor actuali în colori atât de negre, ér a-le ómenilor primitivi în colori atât de placute, încát Voltaire — inimiculu seu — astmod se pronuntia asupra acestei scrieri: „Cetind acésta scriere, i-se face omului a amblá în 4 mâni.“

Ca inse, acestu studiu, care a provocat o multime de critice si replici, a fost cu totul nebasat pe adeveru, se vede din incesi cuvintele sale. „Acésta opera a mea — dice Rousseau — desí plina de caldura si putere, este cu totul lipsita de logica si ordine; între tóte operile scrise de mine, ea este cea mai slaba în privinti'a resonamentului.“

La a. 1754 mai cercetá odata natala-i comuna Geneva, si spre a redobandi éra drepturile de cetatiénu genevesu, cari le perduse cu parasirea religiunei sale, ér trecú la confessiunea calvina.

Elu s'a fost decis a remané aci, dar în urm'a unor neintielegeri, avute cu Voltaire, carele petrecea nu departe de Geneva, si a nenumeratelor invitari dela Paris, a parasit comun'a natala mergend la Paris.

Mai tardiu s'a retras din cercurile ingrateri societati omenesci, în padurea Montmorency la vil'a dómnei Epinay, unde cá unu adeveratu eremitu a scris interesantulu romanu „N ó u a H e l o i s e,“ „Contractulu socialu“ si epochalulu seu opu: „Emil séu despre educatiune,“ edat la a. 1762.

A mai compus densulu Polonilor si Corsicanilor constitutiuni, dar nu putien importanta este si scrierea sa „Discurs asupra economii politice.“

Tóte aceste opere ale sale sunt frumoșe si de o valóre necontestavera, între tóte inse „Emile ou de l'education“ au eternisat numele seu în lumea pedagogica, dupa cum insusi dice: ca „acesta e opulu meu celu mai bunu si mai demnu.“

Ingrat'a societate inse si-a manifestat patimile sale si facia de acestu geniu incomparabilu, caci în 9 Iuniu 1762 parlamentulu de Paris arse pe Emil, pentru epistol'a intitulata „Confessiunea unui vicariu savoiaard,“ ér pre Rousseau-lu arunca în temnitia.

De aci, numai prin protectori scapa în Elveti'a lângá Berna, dar nici aci nu si-au finit amarele persecutiuni, caci în 18 Inniu 1762 magistratulu genevesu, ordona arderea operelor sale „Emil si Contractulu socialu.“

Tot în acestu anu archiepiscopulu de Paris, prin pastoral'a s'a, condamna operile lui Rousseau.

Persecutat pretutindenea, marele pedagogu si-afia refugiu în comun'a Motiers a cantonului Neuschatel.

De aci si-resbuna în contra archiepiscopului de Paris, scriind o epistola în contra lui, tot de aci scrise si lui Favri mai marelui republicei Geneva, renuntiand la drepturile de cetatiénu geneves; ceea ce irita fórte mult tenerimea genevesa. Sórtea fatala nu-i permise a fi liniscit nici aici, caci tenerii, agitati de preotulu localu lu alungara.

De aci merse martirulu în insul'a Pietru, unde publica o scriere despre botanica, de unde apoi întreprinse o caletoria lunga pana la Constantinopol; ér la a. 1766 primí unu pasaportu de a merge liberu la Paris, unde s'a sustienut numai prin propria-i diligintia.

La finele vietii s'a retras în satulu d-lui marchisu Girardiu, la Ermenonville, unde si raposá în 2 Iuniu 1778.

La a. 1770 finí scrierea „Confesiuni“ in carea-si descrise viéti'a s'a — cu un spiritu nemaipomenitu.

Persecutiunile continue au contabuit mult la sdruncinarea intristatului seu suflet, caci iata ce serie in apologi'a vietii sale, carea intentiona a o depune pe altariulu bisericeii Notre Dame din Paris, si pe carea scrisese aceste cuvinte :

„Depositu incredintiatiu provedintiei. Protectorulu celor asupriti, Dumnedieulu dreptatii si al veritatii, primesce depositulu, ce unu nenorocitu streinu depune pe Altariul Teu.“

Osamintele sale au fost inmormentate in parculu de Ermenonville, de unde — la a. 1794 — conventulu nationalu le-a adus la Paris, depunându-le in „Panteonulu nationalu francesu.“

Spre eternizarea memoriei acestui geniu, compatriotii sei ii redicara o statua pe insul'a Rousseau.

Se revenim acum la principiile sale pedagogice, profesate in epocalulu seu opu de educatiune „Emil.“

Rousseau disgustat de imoral'a carea chiar pe timpul seu si-serba triumfulu disgustat de negrele pecate ale veacului seu, si-a propus a regenera omenimea ; prin total'a reformatiune a educatiunei. „Emil“ nu este nu sistemu de pedagogia, este numai descrierea educatiunei unui pruncu imaginat in carea condamna tote sistemele educatiunei din trecut, si puendu-se pe terenulu lui Descartes, ordonedia naturei a-si cresce copiii dupa legile sale.

Elu a luat de basa natur'a umana, carea singura pote chieamá pre omu la calea nemurirei.

Rousseau divide opul seu in 5 capitule sau epistole. Epistol'a prima tractedia despre educatiunea lui Emil pâna când scie vorbi a dou'a pâna in etate de 2 ani, a treia pâna in etate de 15 ani, a patra pâna in ajunulu casetoriei lui cu Sofi'a si a cincea despre educatiunea Sofiei in casetori'a lor.

„Tote sunt bune câte es din mânilé Creatoriului ; tote se strica, tote degeneredia in manile omului.“

„Elu indioie si mutiledia ramii arborilor, el fortiedia pamentulu seu, cá se produce ródele pamenturilor indigena, omulu schimonosese plantele, animalele, impedece dezvoltarea naturala a pruncului seu ; pentru-ca elu iubesece monstree, el voiesce a scote tote lucrurile din form'a lor naturala.“

Cu aceste cuvinte ironice, incepe Rousseau opulu seu. Atáta neincredere si dispretiu fatia de activitatea omenesca, n'a manifestat nimenea ; ceea ce inse nici ca s'a potut manifestá alta data, decât in timpii corupti, cari au premers revolutiunei francese.

Rousseau indignat de peccatele si imoral'a generala pretinde a eschide pre copilu de sub influintiele educatiunei gresite, si doresce a-l pune pe pruncu, sub dome-niulu legilor naturalé.

Educatiunea naturala este simbolulu principiilor sale. Scopulu naturei consista intru a satisface necesitatilor sale. „Omul natural — dice Rousseau — este pentru densulu, el este unitatea numerica, intregul absolut care nu are legatura decât cu el insusi séu cu sémanulu seu. Omulu civilisatu nu este decât o unitate fractionara. Institutiunile sociale sunt bune numai acelea, cari pot denaturá mai bine pe omu, departand esistinti'a sa absoluta pentru a-i da o alta relativa si transformandu-lu in unitatea comuna.“

Aceste idei gresite asupra scopului educatiunei le sustiene Rousseau numai in teorie, caci la aplicare éta ce dice : „Ce va deveni pentru ceialalti unu omu crescut esclusiv pentru el insusi?“ ér mai apoi „Deca ar fi posibilu se-se reunésca acestu indoit lucru intr'unul singur — adeca se fie educat un om si pentru sine, si

pentru ceialalti — inlaturand contradictiunile omului, s'ar inlaturá ore si obstacolele fericirei sale.“

In respunsulu seu vede pedeci cu totulu contrarie, caci fara nici o motivare dice „Pentru a forma unu asemenea omu rar, trebuie se lucrám multu, si rezultatulu ar fi cá se nu facem nimic.“

In ordinea naturala, ómenii fiind toti egali, vocatiunea lor comuna este obicinuita a omului, si ori care este bine crescut peotru viéti'a acést'a nu póte se-si implinésca reu datorile care se rapórta la acést'a.

Ce me impórta decá scolarulu meu se va destiná armei, bisericeii, magistraturei, industriei ect? Inainte de vocatinnea parintilor, natur'a lu chieamá la viéti'a omenesca.

A traí este maestri'a ce voiu a-lu invetiá pre densulu.

In aplicarea principiilor sale, Rousseau se insarcinedia cu educatiunea unui orfanu, esit din cadavruulu coruptiunei ; ceea ce este in contrastu cu legile naturei, ér de altcum insusi reserva acést'a opera marétia cercului familiaru.

„Plantele — dice Rousseau — se formedia prin cultivare, omulu prin educatiune. Ne nascem debili si avem necesitate de poteri, lipsiti de tóte, si avem necesitate de ajutoriu.“

Tote câte ne lipsesc la nascere si de cari avem trebuintia fiind mari, ni-le procura educatiunea.

„Omulu are trei educatori : natur'a, adeca dezvoltarea interna a poterilor si organelor sale ; ómenii, cari'l invatia a-se folosi de aceea dezvoltare ; si lucrurile, adeca propri'a esperintia, ce i-o procura in urm'a impressiunilor obiectelor esterne.“

„Prim'a educatiune, adeca educatiunea dela natura, nu depinde dela noi, pentru aceea trebuie se ne nevoim a acomoda pre celelalte dóue dupa cea prima.“

„Copilulu — dice Rousseau — trebuie se fia crescut si nutrit de mam'a sa, singur'a lege a naturei.“

„Tatalu de asemenea trebuie se concure la educatiunea copilului ; pentru-ca, acela care nu póte se-si implinésca datorintiele sale de parinte, n'are nici dreptulu de a fi parinte.“

„Educatiunea se incepe indata dela nascere. Copilulu nu aduce nimic cu sine, decât capacitatea de a invetiá. Inse cât de intors procedem indata la prim'a educatiune. Abia se nasce copilulu si ar dorí a respira mai liberu a-si intinde si misicá membrele, si éta ne grabim iute a-lu stringe de nou in fasia si scutece Lapadati caitiele, fasiere si scutecele ! Dati copilului libertate si veti observá, cum ii crescu poterile vedind cu ochii. Si educatiunea spirituala se incepe indata dupa nascere. Pana inca a nu vorbi si pricepe, copilulu deja invatia — facend esperintia.“

„Impressiunile sensuale sunt primul materialu pentru cunoscentiele sale ; pentru aceea e bine, cá impressiunile se urmeze dupa unu planu anumitu. Tote sensurile se-se deprinda. Se nu spariem copiii cu animale urite, cu masce, pocnituri de pusica. Când copilulu are lipsa de ceva, elu plange sau sbiera. Se fim cu atentiune la acestu limbagiu al seu.“

„Din primele lacrimi incoltiesce prim'a legatura intre omu si omu, aici se fauresce prim'a veriga in lung'a catena, din carea se formedia ordinea sociala.“

„Primele lacrimi a-le copilului sunt rogari, grigiti cá ele se nu devina mandate !

„Plânsulu copilului nu se póte intiercá mai bine, decât nerefectând la elu, seu atragendu-i atentiunea asupra unor lucruri placute, fara inse a aretá, ca ne interesam multu de densulu.“

Apucand la poteri, se-se concéda copilului a-se trage liberu prin casa. Nu sariti intr'ajutoriu decât atunci, când are trebuintia de elu. Unde póte copilulu, se-si a-

jute insusi. Datii jocarii, dar nu multe si scumpe, ci putiene si simple.

„Un abusu este si acela de a sili pre copilu se vorbésca prea de timpuriu; togmai pentru aceea elu va vorbi mai târziu si mai reu.

Pronunciati copilului cuvinte putiene si usiore, arătându-i in acelasiu timp si obiectele acelor cuvinte. Vocabulariulu copilului se fia micu si se nu cuprinda mai multe vorbe decât idei. Se nu se concéda copilului a vorbi ce nu pricepe. Copilulu invatia mai in acelasiu timp a vorbi, a mancă si a amblá.

Acést'a este prim'a epoca a vietii sale.

Tóta reutatea copilului provine din slabiciunea sa. Faceti-lu tare, si el va fi bunu. Seminti'a minciunei, a egoismului si a opositiei vine din afara in anim'a copilului. Amórea propria, unic'a pasiune inascuta, este dela natura buna.

Copilulu se simta ca elu depinde dela lucruri; legile sale se fie neputinti'a sa! Dar nici el se nu fie tiranisat din partea celor mari. Copilulu se nu primésca nimic, pentru-ca a cerut, ci pentru-ca are lipsa de aceea. Vorbe, cari se repórta la referentie morale inca necunoscute copilului, se-se incungiure cu totul. A resoná cu copilulu cum voiesce Locke, este nerationalu. Tot asia de condamnabilu este a face emulatiunea, invidi'a si egoismulu de medilóce a-le educatiunei.

„Copilulu se-se plece inaintea tãriei, nu inaintea autoritatii,“ ceea ce fôrte a gresit Rousseau.

„Prim'a educatiune se fie negativa, mai mult incunjiurand peccatulu si retacirea; decât invetiand virtutea si adevurul. „E o nenorocire — dice Rousseau — cá datoritiile omului se fie mai mari decât puterea de a si le satisface.“

„Omulu adeverat liberu, nu voiesce decât ceea ce pôte, si face ceea ce-i place.“ Éta principiulu fundamentalu a-lui Rousseau.

„Omulu intieleptu scie se stea la loculu seu; dar copilulu, care nu cunósce pe alu seu, nu va sci se-se mantina, pentru-ca are mii de gãuri pe unde pôte alunecá dela loculu cuvenit; grigi'a acést'a impunu acelor cari ilu guvernédia, ceea ce inse nu e asia lesne. Celu ce guvernédia pre copilu trebuie se cugete, ca copilulu nu e nici bestia, nici omu; trebuie se-se deprinda ér nu se-se supuna; trebuie se céra, ér nu se poruncésca.

„Déca e supus altora, acést'a este din caus'a trebuintielor sale, de altcum nici tatalu n'are dreptulu se-i poruncésca a face ceea ce nu este bine pentru densulu. Cine pôte face ceea ce voiesce, e fericit; acést'a este positi'a omului, care traiesce in domeniulu naturei.“

Pe lãnga tóte inse, necesitatile pruncului preponderédia fortiele sale, de aceea avem imperativ'a necesitate a regulá necesitatile sale si a estinde fortiele prin deprinderi.

„E unu ce prea curiosu — dice Rousseau — ca indata ce se apuca cineva de crescerea copiilor, nu se foloscesce de alte instrumente de a-i conduce, decât de emulatiune, gelosia, invidia lacomia de tot felulu de pasiuni, in fine, cari de cari mai periculóse, mai proprii de a corupe sufletulu: numai corpulu se-se formeie.“

Se supunem dar copilulu legilor necesitãtii, si va deveni rabdatoriu si liniscitu.

„Legile posibilului si ale imposibilului, adeca legea necesitãtii, trebuie se fie busol'a educatoriului, pentru-ca numai prin ajutoriulu ei putem retiené seau conduce pe copilu acolo, unde vom voi si unde trebuie, fara a murmurá; prin singura forti'a lucrurilor elu devine mladiosu si supusu fara a ocasioná inradacinarea vre unui vitiu intr'ensulu.“

Spre acestu scopu Rousseau atrage atentiunea invetiãtorilor dicendu-le: „Nici o lectiune nu trebuie data

verbalu copilului, ci numai prin esperintia; asemenea se nu i-se aplice nici o pedépsa, caci el nu scie ceea ce va se dica gresial'a, se nu se faca a cere nici odata copilulu ertare, caci elu nu scie a supará: lipsit de ori ce moralitate in actiunile sale, el nu pôte face nimic care se fie moralmente reu si care se merite pedépsa ori mustrare,“ ceea ce inse nu concedem intru tóte marelui pedagogu.

Privitoru la educatiunea fisica Rousseau dice „Mai antaiu trebuie a-se deprinde poterile fisice, cu deosebire sensurile, a-se intari corpulu prin gimnastica, mancare, vestminte si locuintia corespundietóre.“

Elu a datat pre Emil se se culce pe patu tare, se bea când innóta, se umble cu capulu si piciórele góle; vesminte avea largi si usiore, mâncare simpla; inse abundanta.

Doctrin'a moralei sale este: „ceea ce este alu meu, alu meu; ceea ce este alu teu, alu teu.“

(Va urmá.)

Iuliu Vui'a.

D I V E R S E.

* *Nou paméntu bisericescu alu eparchiei Aradului.* Ajungend la vëndiare unu complexu de paméntu pre teritoriulu comunei Secasiu, in comitatulu Temisiorii, la cererea si staruinti'a credintiosilor nostrii din numit'a comuna, precum si din comunele invecinate: Crivobar'a, Paniov'a, Chechesiu si Ofeli'a l'a cumperat Venerabilulu Consistoriu eparchialu din Arad pre seam'a diecesei nóstre dimpreuna cu rodulu din anulu curent cu pretiulu de 36, 500 fl. v. a si in dilele din urma l'a si luat in factic'a posesiune.

Prin acésta cumperare pre de o parte s'a elocat bine capitalulu santei nóstre biserici ér pre de alt'a credintiosilor nostrii din numitele comune, cari dispunu de putiénu paméntu, le va fi pre viitoriu posibilu a-se ajutorá in desvoltarea loru, avënd ocaziune de lucru si de cascigu, potënd adeca luá in arénda spre acestu scopu paméntu din paméntulu eparchiei.

* *Multiamita publica.* Reuniunea romána de cantu din Tierenteaz vine a-si esprimá sincer'a s'a multiamita si pe acésta cale On. Domn Aureliu Gruescu preot-invetiator in Chizdi'a, pentru marimosulu don facut reuniunei nóstre de cântu, la 8/20 Maiu a. c. cu ocaziunea serbarei hramului Sfíntei biserici din Tierenteaz, si anume: Dsa a donatu 120 scriu una suta douezeci litre gráu, cu mentiunea, ca acelu gráu, se se vëndia, ér pretiul ajunsu se se depuna in fondulu reuniunei; primésca dar parintele Aureliu Gruescu pentru acésta fapta démna de imitatu, profund-a nóstra multiamita. — Tierenteaz 24 Maiu, st. n. 1892. — In numele Reuniunei: Traian Bratescu, invetiãtoru si dirigentele Reuniunei.

* *Incunosciintiare.* Se aduce la cunosciintia tuturoru celor interesati, cumca institutulu de creditu si de economii „Lugosiana“ dela 1 Iuniu 1892 st. nou incepnd si-are localitatile sale in cas'a fundationala „An'a Alexandrovici“ strad'a Fagetului langa casarm'a geandarmieriei in Lugojulu-romanu. — Directiunea.

* **Himenu.** D-nulu Aureliu Savici comerciantu din Lipov'a, si-a incredintiat de fiitorea socia pe d-sior'a Viór'a Todorescu din Pecica. — Felicitările nóstre!

* **Marea si pamentulu.** Marea este multu mai productiva, decât pamêntulu. S'a facutu socotél'a, ca unde marea este pescuibila, de pe unu teritoriu de unu jugeru se potu prinde intr'o singura septemâna mai multi pesci si acestia dau mai multu nutrimentu decât recolt'a unui jugeru de pamêntu dintr'unu anu intregu.

* **Cât de mare este teritoriulu Stateloru-Unite?** Cineva a facutu socotél'a, ca déca locuitorii din intrég'a lume ar emigrá la Americ'a si déca ei ar impartí între sine teritoriulu Stateloru-Unite, s'ar vení de fie-care locuitoru câte-unu jugeru si jumetate de pamêntu. Asia dar in Americ'a potu aflá inca locu ori câti emigranti.

A v i s !

Esamenele la scól'a romana superióra confessională de fetitie din Aradu, — anuntiate pe 10 si 11 Maiu in urm'a pedeciloru obvenite, — coform aprobarii Ven. Consistoriu de sub Nr. 2303/1892, se vor tiené in localitatea scólei din cas'a reuniunei femeiloru romane din Aradu si provincia strad'a Deák Ferencz Nr. 27. in **20 Iuniu la 8 óre a. m.** si la **3 óre d. a.** din studii; ér in **21 Iuniu la 8 óre dem.** din musica.

Cá comisariu consistorialu cu conducerea esameneloru este esmisu Rvds. Domnu protopopu Moise Bocsianu.

Despre ce se aviséza parintii si toti amicii scólei.

Pentru Comitetu :

Aureli'a Belesiu m. p.
presidenta.

Dr. Georgiu Plopu m. p.
secretaria.

Nr. 80./ 892.

Convocare.

Conform decisului Nr. 50 luatu de catra directiunea asociatiunei nationali aradane pentru cultura poporului romanu, in siedinti'a s'a extraordinara dela 9/21 Maiu a. c., convocam prin acést'a pre toti membrii la adunarea generala, ce se va tiené Sambeta in 30 Maiu st. v. (11 Iuniu st. n.) a. c. la 4 óre d. am. in localitátile cabinetului de lectura al asociatiunei, din hotelulu Vas.

Arad, 15/27 Maiu 1892.

Ioanu Belesiu,
directoru.

Romul Nestor,
notariu.

Concurse.

Pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a de fete gr. or. romana din comun'a Paulisiu, com. Aradu, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **24. Iuniu st. v. 1892.** la care statiune numai barbati potu recurge.

Emolumentele sunt: 1. Bani gat'a 300 fl. 2. 3 orgii de lemne pre sém'a invetiatorului; ér pentru incalditulu scólei se va ingriji comun'a bisericesca, pretiuite in 28 fl. 80 cr., 3. Un'a canepiste in natura pretiuita 3 fl. 4. Spese de conferintia 6 fl. 5. Pentru scripturistica 5 fl. 6. Dela inmormentari unde va fi poflitu mergendu schimbandu-se in rendu cu invetiatorulu dela scól'a de baieti, de unde se capeta 50 cr., sperative la anu 7 fl. 50 cr. Sum'a 350 fl. 30 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a produce testimoniu de preparandia, si cualificatiune, testimoniu de limb'a magiara, atestatu despre conduit'a morala de pana acuma, si a trimite recursele adresate comitetului parochialu din Paulisiu, la Iosifu Vucul-scu inspectoru de scóle in Solymos com. Aradu post'a ultima M. Radna, pana incl 23 Iuniu a. c. cele mai tardiu sosite nu se vor luá in consideratiune.

Competentii au a se presentá in vre-o Dumineca sêu serbatóre in sant'a biserica din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu. Cei desteri intru conducerea corului vocalu vor fi preferiti.

Se notéza ca nou alegêndulu invetiatoriu numai cu inceputulu anului scolasticu viitoriu adeca 1892/3 va intrá in functiune, si beneficiu, ér intaritu definitiv va devení dupa ce va dá unu examenu cu succesu bunu la finea anului scolasticu.

Paulisiu in 3 Maiu 1892.

Nica Mustetiu, m. p.
presiedinte al com. par.

Stefanu Ohnu, m. p.
not. com. paroch.

In contielegere cu mine: **IOSIF VUCULESCU,** m. p.
inspectoru de scóle.

—□—

Pentru deplinirea aloru **doue parochii** vacante de class'a II. din **Buteni**, a caror'a venitu stá câte dintr'o sesiune pamentu, biru câte o mesura cucuruzu dela 160 case si stolele indatinat, la olalta 615 fl. — prin acést'a se escrie concursu cu terminu de alegere la **24 Iuniu a. c. in serbatórea nascerei S-tului Ioanu**, deci recurrentii in acestu restimpu vor avé a-se presentá vr'odata in biserica din locu si-si vor substerne recursele pe calea P. On. Oficiu protopresbiteralu.

Buteni (Butyin), la 14 Maiu 1892.

Comitetulu parochialu.

Cu scirea mea: **CONSTANTINU GURBANU,** m. p.
protopresviter.

—□—

Pentru implinirea a duor posturi de invetiatori dela scólele gr. or. rom. din **Cenadul-Serbesc** cu terminu de alegere a. c. in **Duminec'a procsima** dupa a **treia publicare.**

Beneficiile pentru fiesce care post: In bani 250 fl, pentru lemne 12 fl, conferintie 10 fl, scripturistica 5 fl; ér in naturale: 28 chible de grâu cl. II. 1800□ pamentu aratoriu, quartiru liberu.

Reflectantii la aceste posturi sunt avisati a-si presentá petitiunile lor celu multu pâna la 24 Maiu s. v. P. O. Domn protopresviteru si inspectoru de scóle, Paul Miulescu in N.-Komlós; adiustandu-le cu testimoniulu de cualificatiune si limb'a magiara.

Cenadulu-serbescu, la 4 Maiu 1892.

Pentru Com. Parochial :

Dimitrie Bozian, m. p.
not. com. paroch.

Giorgiu C. Telescu, m. p.
preot. si presied. com.

In contielegere cu mine: **P. MIULESCU,** m. p. protopresviteru si inspectoru scolaru.

—□—

Pentru stațiunea invetiatoréscă acum din nou infintiată în comun'a **Toraculu-mic**, protopresbiteratul B.-Comlosiului; pe bas'a ordinului Ven. Cons. dato 29 Fauru a. c. Nr. 927. se escrie concursu cu terminu de **30 zile dela prim'a publicare.**

Emolumentele acestei stațiuni sunt: 300 fl. v. a. din cultus; 10 fl. pentru conferinție; 24 fl. pentru încăldirea scólei după usu și încât va fi posibil și cuartiru în localulu scólei.

Doritorii de a recurge sunt poftiti în terminulu sus-indicatu a-si trimite petitiunile la adres'a Pré On. dnu protopresbiteru Paul Miulescu în B.-Comlosiu p. u. N.-Komlos, Torontál, instruite pe langa prescisele legei și cu unu atestat de moralitate și conduita dela oficiulu parochialu și comunalu de unde a functionat pana acum și avend a se presentá la sf. biserica spre a-si aretá destertitatea în cantarile bisericesci.

Recursele intrate după espirarea terminulu nu se vor luá în considerare, ér la candidare vor fi preferiti cei mai bine cualificati.

Toraculu-mic, 15/27 Martie 1892.

Comitetulu parochialu.

În contielegere cu mine: **PAUL MIULESCU**, m. p. protopresbiteru.

—□—

Pentru indeplinirea definitiva a postulu invetiatorescu dela scól'a gr. or. rom. din **Sintea** (Dieces'a Aradului, Inspectoratul Chisineului) se publica concursu, cu terminu de alegere pe **Duminéc'a din 7/19 Iuniu 1892**, pe langa urmatórele emoluminte:

1) Salariu în bani gata 150 fl; 2) Relutu pentru 10 m. m. de fênu 10 fl; 3) Pentru scripturistica 5 fl; 4) Pentru participare la conferinție 5 fl; 5) Pentru curatirea și încăldirea scólei 8 fl; 6) Dela mortu micu 20 cr., dela mare 50 cr; 7) 5 orgii de lemne din care are a-se încăldi și scól'a; 8) Unu patraru ($\frac{1}{4}$) de sesssiune pamentu aratoru estraviiianu, cu cânepiste și drept de pasiunat.

Competintii la acestu postu au se-si trimita recursulu instruat cu estrasu de botezu, testimoniu preparandialu, testimoniu de cualificatiune și limb'a maghiara, a-testatu de moralitate dela Comitétulu parochialu și antisti'a comunala din comun'a în carea eventualu au functionat ori locuit, Magnif. D-nu protopresbiteru și inspect. scol. Petru Chirilescu în Chitighaz (Kétegyháza comitatulu Békés) p'ana la 4/16 Iuniu 1892, asemenea au competintii p'ana în diu'a alegerii se-se presenteze la biserica din locu, pentru a-si aretá destertitatea în cântari și tipicu.

Se observa, ca în lips'a concurrentilor fara cualificatie se vor candidá și preparandi absoluti, cu îndetorierea înse cá în terminu de unu anu dela diu'a alegerii se produca testimoniu de cualificatiune, când apoi alesulu va fi recomandat din partea comitetulu spre întarire Venerabilulu Consistoriu.

Dat, din siedinti'a extraordinara a comitetulu parochialu gr. or. romanu din Sintea, ținuta la 23 A pri lie (5 Maiu) 1892.

Demetriu Mihutiu, m. p.
presiedinte adhoc.

Ioanu Ardeleanu, m. p.
notariu adhoc.

Cu scirea și invoirea mea: **PETRU CHIRILESCU**, m. p. protopresbiteru, inspect. scol.

LICITATIUNE MINUENDA.

Pentru edificarea unei biserici noué în comun'a bisericéscă gr. or. din **F.-Bator**, protopresv. Tincei, se escrie concursu de licitatiune minuenda pe **17/29 Iuniu a. c.** după amédia di la 3 óre în localitatea scólei din locu.

Pretulu esclamarei este 14.909 fl, 98 cr.

Doritorii de a întreprinde edificarea, sunt avisati a se presentá pe terminulu susespusu la faci'a locului în persóna, séu a-si tramite ofertele în scrisu, proveđiute cu vadiu de 10% în numerariu, enunciandu-se ca protocolulu de licitatiune și contractulu de întreprindere, pentru comun'a bisericéscă vor avé valóre numai după aprobarea venerabilulu Consistnriu gr. or. oradanu, éra pentru întreprindietoriu vor fi deobligatorie de locu după subscriere.

Planulu, preliminarulu speselor și conditiunile de licitare și întreprindere, sunt depuse în cancelari'a oficiulu parochialu din F.-Bator unde se pot vedea.

Din siedinti'a comitetulu parochialu gr. or. ținuta în F.-Bator la 8 20 Maiu 1892.

Pentru comitetulu parochialu:

Iosif Vess'a, m. p.
protopresv. Tincei.

—□—

Cu acésta se publica licitatiune minuenda pentru edificarea unei noue biserici gr. or. rom. din **Siomoschesiu**, tract Borosineu, care va avea locu la **31 Maiu st. v. a. c.** în sal'a de invetiamentu a scólei I. din locu.

Licitantii din pretulu de esclamare de 16602 fl 91 cr. v. a. vor depune vadiu de 10% în bani gat'a séu papire de valóre.

Planulu preliminarulu de spese și celelalte conditiuni de edificare se pot vedea la oficiulu parochialu din locu.

Comitetulu parochialu si-sustiene și după licitatiune dreptulu a dá edificarea aceluia dintre întreprindietori în care va avea mai multa încredere spre efectuirea prompta și acurata a edificarii. Contractulu legând cu întreprindietoriulu intra în valóre pentru comitetulu parochialu numai după aprobarea din partea Prea Ven. Consistoriu.

Din siedinti'a comitetulu parochialu gr. or. rom. din Siomoschesiu ținuta la 14 26 Februaru 1892.

Ioanu Sasu m. p.
epitropu prim.

Terentiu Todoreanu, m. p.
preotu, presiedinte.

—□—

Pentru zidirea scólei gr. or. rom. din comun'a **Igrisiu**, comitatulu Torontalu, se escrie licitatiune minuenda pe diu'a de **10 Iunie st. nou a. c. la 2 óre p. m.** în localitatea scólei din loc.

Pretulu de esclamare 7623 fl. și 40 cr. — Concurrerii au a depune înainte de începerea licitatiuni minuende 10% în numerariu séu în hârtii de valóre.

Resultatul licitatiunei este obligatoriu pentru întreprindietoriu indata după subscrierea protocolulu, éra pentru comun'a bisericéscă numai după încheierea contractulu și aprobarea aceluia din partea Ven. Consistoriu.

Planulu precum și specificarea speselor se pot vedé în diu'a licitatiunei la jos numitul comitetu.

Comitetulu parochialu. gr. or. rom.

—□—